

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1984-1985**

7 MEI 1985

Voorstel van wet betreffende de verjaring van de beroepsaansprakelijkheid van de advocaat en de bewaring van het archief

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE UITGEBRACHT
DOOR DE HEER WECKX**

Het voorstel van wet strekt ertoe de aansprakelijkheid van de advocaat voor het bewaren van stukken tot vijf jaar te beperken alsmede het onderzoek naar de eventuele beroepsaansprakelijkheid van de advocaat, dat trouwens meestal gebeurt op grond van de stukken uit het dossier.

De auteur verwijst in zijn toelichting uitdrukkelijk naar artikel 2276 van het Burgerlijk Wetboek, waarbij rechters en pleitbezorgers (waarvan de taken sedert hun afschaffing door het Gerechtelijk Wetboek door de advocaten werden overgenomen) niet meer verantwoordelijk zijn voor de stukken, wanneer vijf jaar verlopen zijn sedert het uitwijzen van het geding.

In hetzelfde artikel trouwens zijn gerechtsdeurwaarders voor de stukken niet meer verantwoordelijk na verloop van twee jaren sedert de uitvoering van hun opdracht.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Cooreman, voorzitter; Boel, de dames Delruelle-Ghobert, De Pauw-Deveen, de heer Egelmeeers, Mevr. L. Gillet, de heer Goossens, Mevr. Herman-Michielsens, de heren Lallemand, Minet, Pede, Pouillet, Mevr. Remy-Oger, de heren Vandezande, Van In, Van Rompaey en Weckx, verslaggever.
Plaatsvervanger : de heer J. Gillet.

R. A 13197*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :**

836 (1984-1985) : N° 1 : Voorstel van wet.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1984-1985**

7 MAI 1985

Proposition de loi relative à la prescription en matière de responsabilité professionnelle de l'avocat et de conservation des archives

RAPPORT

**FAIT AU NOM D LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR M. WECKX**

La proposition de loi tend à limiter à cinq ans la responsabilité de l'avocat en ce qui concerne la conservation des pièces ainsi que la recherche éventuelle de sa responsabilité professionnelle, qui se fait d'ailleurs le plus souvent sur la base des pièces du dossier.

L'auteur se réfère expressément dans ses développements à l'article 2276 du Code civil en vertu duquel les juges et les avoués (dont les tâches ont été reprises par les avocats depuis la suppression de leurs fonctions par le Code judiciaire) sont déchargés des pièces cinq ans après le jugement des procès.

Le même article dispose d'ailleurs que les huissiers, après deux ans, depuis l'exécution de la commission, sont pareillement déchargés des pièces.

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. Cooreman, président; Boel, Mmes Delruelle-Ghobert, De Pauw-Deveen, M. Egelmeeers, Mme L. Gillet, M. Goossens, Mme Herman-Michielsens, MM. Lallemand, Minet, Pede, Pouillet, Mme Remy-Oger, MM. Vandezande, Van In, Van Rompaey et Weckx, rapporteur.

Membre suppléant : M. J. Gillet.

R. A 13197*Voir :***Document du Sénat :**

836 (1984-1985) : N° 1 : Proposition de loi.

Er zijn dan ook geen gegronde redenen voorhanden om de advocaten nog langer te onderwerpen aan de algemene verjaringstermijn van dertig jaar wat de bewaring van de stukken betreft en het onderzoek naar hun eventuele beroeps-aansprakelijkheid.

Daarenboven is de termijn van vijf jaar voldoende om eenieder rechten bij een eventueel onderzoek naar de burgerlijke aansprakelijkheid van de advocaat wegens vergissing of nalatigheid te verzekeren.

In feite zal de verjaringstermijn trouwens langer zijn dan vijf jaar, want zij begint niet te lopen vanaf de dag dat de vergissing werd begaan, maar vanaf de dag dat de advocaat zijn opdracht beëindigt, of het dossier afsluit of het terug overmaakt.

Tenslotte heeft de auteur met het oog op een zeker evenwicht tussen de verschillende belangen en om redenen van billijkheid in het voorstel voorzien dat de vordering tot betaling van kosten en erelonen eveneens na vijf jaar verjaart na het beëindigen van de opdracht door de advocaat.

De Commissie besprak dit voorstel tijdens haar vergadering van 7 mei 1985.

Over de beginselen opgenomen in het voorstel zijn de commissieleden het roerend eens. Zij verheugen zich over het feit dat eindelijk een einde zal komen aan een voor vele advocaten materieel onmogelijk houdbare situatie. Daarenboven zijn de commissieleden van oordeel dat de sociale orde moeilijk kan toelaten dat bij overlijden van een advocaat de overlevende echtgenoot en de erfgenamen nog langer zouden worden lastig gevallen dan gedurende een termijn van vijf jaar.

Bij de artikelsgewijze bespreking laat de verslaggever opmerken dat het logischer en verkieslijker zou zijn het wetsvoorstel in te lassen als artikel 2276*bis* van het Burgerlijk Wetboek en niet als artikel 2270*bis*. Inderdaad, artikel 2270*bis* zou ofwel het laatste artikel worden van titel XX, hoofdstuk V, afdeling III, doch deze afdeling handelt over de tienjarige en twintigjarige verjaring, ofwel het eerste artikel van afdeling IV — Enige bijzondere verjaringen —, maar dan is het nogal onlogisch deze afdeling te laten aanvangen met een *bis*-artikel, waarvan het artikel zich bevindt onder een andere afdeling.

Daarenboven pleit een zekere logica ervoor om de vijfjarige verjaring betreffende de verantwoordelijkheid van de advocaten in het Burgerlijk Wetboek in te lassen onmiddellijk na het bijzonder artikel betreffende de rechters en de gerechtsdeurwaarders.

De commissieleden zijn het met deze zienswijze eens, en beslissen unaniem in de tekst van het voorstel artikel 2270*bis* te vervangen door artikel 2276*bis*.

Wat de overgangsbepaling van artikel 2 betreft, begint de nieuwe verkorte verjaringstermijn van vijf jaar slechts te lopen vanaf de inwerkingtreding van de wet. Dit wil dus heel concreet zeggen dat bijvoorbeeld na de afhandeling van

Il n'y a donc plus de raisons valables de soumettre plus longtemps les avocats à la prescription générale de trente ans en ce qui concerne la conservation des pièces et la recherche de leur responsabilité professionnelle éventuelle.

En outre, un délai de cinq ans est suffisant pour garantir les droits d'un chacun lors de la recherche éventuelle de la responsabilité civile de l'avocat pour erreur ou négligence.

D'ailleurs, le délai de prescription sera en réalité supérieur à cinq ans car il ne court pas du jour où la faute a été commise mais bien du jour où l'avocat a terminé sa mission ou clôturé le dossier ou remis celui-ci au client.

Enfin, en vue d'assurer un certain équilibre entre les divers intérêts et pour des raisons d'équité, l'auteur a prévu dans sa proposition que l'action en paiement des frais et honoraires se prescrirait également dans un délai de cinq ans après l'achèvement de la mission de l'avocat.

La Commission a examiné cette proposition lors de sa réunion du 7 mai 1985.

Les commissaires se sont dits entièrement d'accord sur les principes énoncés dans la proposition. Ils se réjouissent qu'il soit enfin mis un terme à une situation matériellement impossible pour un grand nombre d'avocats. En outre, les membres estiment que l'ordre social peut difficilement admettre qu'en cas de décès d'un avocat, son conjoint et ses héritiers puissent encore être inquiétés au delà d'un délai de cinq ans.

Lors de la discussion des articles, le rapporteur fait remarquer qu'il serait plus logique et préférable d'insérer la proposition de loi en tant qu'article 2276*bis* au Code civil et non comme article 2270*bis*. En effet, l'article 2270*bis* deviendrait soit le dernier article du titre XX, chapitre V, section III, mais cette section traite de la prescription par dix et vingt ans, soit le premier article de la section IV — De quelques prescriptions particulières —, mais dans ce cas il est plutôt illogique de faire débiter cette section par un article *bis*, l'article se trouvant dans une autre section.

En outre, il n'est pas illogique d'insérer dans le Code civil la prescription par cinq ans relative à la responsabilité des avocats immédiatement après l'article particulier relatif aux juges et aux huissiers de justice.

La Commission se rallie à ce point de vue et décide à l'unanimité de remplacer dans le texte de la proposition la mention « article 2270*bis* » par « article 2276*bis* ».

Quant à la disposition transitoire de l'article 2, elle prévoit que le nouveau délai de prescription de cinq ans ne commence à courir qu'à la date d'entrée en vigueur de la loi. Cela veut donc dire très concrètement que pour un dossier

een dossier vierentwintig jaar geleden bij de inwerkingtreding van de wet nog een bijkomende termijn van vijf jaar dient gevolgd vooral de verjaring zal bereikt zijn.

Het zoals hierboven aangeduid, gewijzigde artikel 1 wordt met eenparigheid van de twaalf aanwezige leden aangenomen evenals het aangepaste artikel 2.

Het geheel van het wetsvoorstel wordt met eenparigheid van de 12 aanwezige leden aangenomen.

Het verslag wordt goedgekeurd met eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

De Verslaggever,
H. WECKX.

De Voorzitter,
E. COOREMAN.

clôturé, par exemple, depuis vingt-quatre ans à l'entrée en vigueur de la loi, il y aura lieu d'observer encore un délai supplémentaire de cinq ans pour que la prescription soit atteinte.

L'article 1er, modifié comme indiqué plus haut, est adopté à l'unanimité des 12 membres présents, de même que l'article 2 adapté.

L'ensemble de la proposition de loi a été adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 12 membres présents.

Le Rapporteur,
H. WECKX.

Le Président,
E. COOREMAN.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION

ARTIKEL 1

ARTICLE 1er

In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 2276*bis* ingevoegd, luidende :

« Artikel 2276*bis*. — § 1. De advocaten zijn ontlast van hun beroepsaansprakelijkheid en zijn niet meer verantwoordelijk voor de bewaring van de stukken vijf jaar na het beëindigen van hun taak.

Deze verjaring is niet van toepassing wanneer de advocaat uitdrukkelijk met het bewaren van bepaalde stukken is belast.

§ 2. De vordering van de advocaten tot betaling van kosten en ereloon verjaart na verloop van vijf jaar na het beëindigen van hun taak. »

ART. 2

De termijn van vijf jaar waarin artikel 2276*bis* van het Burgerlijk Wetboek voorziet, begint slechts te lopen bij de inwerkingtreding van deze wet.

Il est inséré dans le Code civil un article 2276*bis* rédigé comme suit :

« Article 2276*bis*. — § 1er. Les avocats sont déchargés de leur responsabilité professionnelle et de la conservation des pièces cinq ans après l'achèvement de leur mission.

Cette prescription n'est pas applicable lorsque l'avocat a été constitué expressément dépositaire de pièces déterminées.

§ 2. L'action des avocats en paiement de leurs frais et honoraires se prescrit dans le même délai de cinq ans après l'achèvement de leur mission. »

ART. 2

Le délai de cinq ans prévu à l'article 2276*bis* du Code civil ne commence à courir qu'à la date d'entrée en vigueur de la présente loi.